

مَدِیْلَی سِیاسِی دَسَسَّاتِی بَلَشَّ فِیزم چِی؟ ... ئاس کمال

ناک کی نوان دیکتاتوریتِ حزب و هَموو دَسَّاتِی بَل شوراگان

لَ کاتِ دَسَّاتِی تدا مَدِیْلَی حزب لَ بواړی پراتیکِ چینایِ تی و کَمَمایِ تیدا بَل تَواوِی دَرْدَکَ و. تیږی جَنشینِ حزب لَ جَگای چینی کرکار، کَل لَ لاینِ لینن هَنرايِ ئارا، لَ شَشی ئَکَتَ بَردا کاتَ بَلَشَّ فِیْکَن دَسَّاتِیان گرت بَل تَواوِی تی جَبَدَ کرا. بَل پِی ئَم تیوری دیکتاتوریتِ پَرلیتاریا بَو دیکتاتوریتِ حزب، چونکَ بَلای لینن و، حزب و چین کَ دوو شتی جِاواز نین، هَرَبایِ جَنشینِ حزب لَ جَگای حزب و دیکتاتوریتِ بَلَشَّ فِیْکَن لَ جَگای پَرلیتاریا لای ئَو و وایِ تی هَی.

لَ و مای سپار تاکیست کانی ئَمانیا و زاکسبورگدا، کَ خن لَم تَوانین دَگرن، لینن دَکَ "ئَم پرسیار دَتَ خِیا: کَ دَب بَل دیکتاتوریت هَسَس: حزبی کَم نیست یان چینی کرکار. ئایا دَب بَلَشَّ وایِ کی مَدِیْلَی کاربکَ یَن بَل دیکتاتوریتِ حزبی کَم نیست یان دیکتاتوریتِ چینی کرکار." 1 بَلای لینن ئَم پرسیار جَگَ لَ تَکَکَ پَکَکی فکری شتَکی تر نی، بَل ماس لَ استیدا ئَم بَن مای مَدِیْلَی سیاسی دَسَّاتِی لای بَلَشَّ فِیزم. بَل پِی تیوری کَی سَر وایِ لینن کَم مَگَ دابَش بَو بَل سَر چین کاندَا و چین کانش بَل سَر حزب کاندَا و حزب کانش بَل سَر گروپ کی سَرکردی نَگَدَا.

هَرَبایِ دیکتاتوریتِ پَرلیتاریا واتَ دیکتاتوریتِ حزب و دیکتاتوریتِ کَمیتِی ناو ندی و دواتریش دیکتاتوریتِ سکرتر و لیدری حزب. ئَم تیږی جَنشینِ لینن، حزبی کَم نیست جَنشین و نوښری چینی کرکار. هَرَبایِ دیکتاتوریت و بَل یار و سیاس تَکانی حزبی کَم نیست واتَ دیکتاتوریتِ پَرلیتاریا و بَل شدارِ سیاسی و بَل یاری ئَو چین. بَل پِی مَدِیْلَی سیاسی دَسَّاتِی لای بَلَشَّ فِیزم بریتي لَ دیکتاتوریتِ حزب کَ بَل ناو پَرلیتاریا و حوکم دَکا. واتَ نَک حوکمی است و خِی چین کَ بَل کَو حوکمی است و خِی حزب کَ. بَل م ئَگَر وایِ دروشمی "هَموو دَسَّاتِی بَل شوراگان" ی شَشی ئَکَتَ بَر چی لَهات؟ بَل پِی تیوری جَنشین، حزب نوښری چینی کرکار کَ واتَ بَل چی شوراگان پوښت و دیکتاتوریتِ حزب چی لَ دَت ئَگَر شوراگان هَموو دَسَّاتِی کَن بَن؟ ئایا ئَم دوو قوتبی

[illegible]

ئەم دوو نوڤنڤرايڤتيڤ نابڤ و دڤبڤ لايڤك نوڤنڤر و دڤسڤا تداربڤ. ياخود دڤبڤ لڤ شورادا جڭ لڤ حزبي بڤلشڤ في هيچ نوڤنڤرڤكي تر نڤبڤ. ياخود دڤبڤ لڤ كڤتاييدا نوڤنڤري شورا لڤژر دڤسڤا تي حزبا بڤ و نوڤنڤرڤ ناحزبيڤكان دڤسڤا تيان نڤبڤ تاكو بتوانرڤ نوڤنڤرايڤتي حزپ و ديكتاتڤريڤتي حزپ هڤمان شت بن ،و ديكتاتڤريڤتي حزپ ناكڤك نڤبڤ بڤو نوڤنڤرانڤي شورا كڤ دژبڤ حزبي بڤلشڤفين يان ناكڤكن لڤگڤييدا. چونكڤ ئڤگڤر لڤ شوراكاندا نوڤنڤرانڤي حزپ قبوڤ نڤكران ئڤوكاتڤ چي لڤ ديكتاتڤريڤتي حزپ و تيڤري نوڤنڤرايڤتي وجڤنشيڤي حزپ لڤ جڤگاي چيني كرڤكار دڤت؟ ئڤمڤ ئڤو كڤشڤيڤ بوو كڤ سيستڤمي سياسي بڤلشڤفيكي لڤگڤ سيستڤمي شورايي و نوڤنڤرايڤتي استڤوخڤي كرڤكاران و جوتياران و سڤربازاندا هڤيبوو. بڤياربوو سيستڤمي بڤلشڤفي سيستڤمي سياسي سڤرمايڤداري هڤوڤشڤنڤتڤو و لڤ جڤگاي دڤزگاي نوڤنڤرايڤتي كڤمينڤ دڤزگاي ئيداري كڤمڤگڤ بڤشڤوڤيڤك بڤت كڤ هڤموو بڤشداربن تيايدا و كاروباري دڤوڤت بڤتڤ كارڤكي ئيداري ناسياسي كڤ هڤموو هاوڤا تيڤك بتوانڤ بڤشداري تڤدابكا نڤك بڤتڤ ئيمتيازي حزبيڤكي سياسي دياريكراو كڤ دڤسڤا تي كڤمايڤتي خڤي بڤناوي نوڤنڤرايڤتي چينڤكڤو بڤسڤپنڤ. حزبي كرڤكاري ئڤو قوتابخانڤيڤي كڤ كرڤكاران تيايدا فڤردڤبن كڤ چڤن خڤيان ئيداري كڤمڤگڤ بڤگرنڤ دڤست كڤ چيتر هڤيڤكاني بڤرهڤمهڤنن بڤدڤست كڤمايڤتيڤكڤو نڤبڤ كڤ بڤ بڤرژڤوڤندي تايڤتي خڤي زڤربي كڤمڤگڤ بكاتڤ كڤيلڤي كرڤ. ئڤم حزپ لڤكاتي گرتنڤ دڤست دڤسڤا تي سياسيدا جياوازي بڤنڤتي خڤي لڤ بورژوازي وڤك كڤمينڤيڤك بڤو نيشان دڤدا كڤ دڤسڤا ت دڤكاتڤ موڤكي گشتي و ڤيگڤ بڤ پاوانكردي دڤسڤا ت نادات لڤلايڤن كڤمينڤيڤكي حزبيڤو.

للمّ پـناوـشدا پـویستی بـفراوانـکردنـویـیزـکانـی حزب و یکـخراوـ
کرـکاریـ جـماوـریـکان و ئـو دامودـزگایـانـیـ کـ جـماوـر
لـگـیـوـ ئیدارـی اسـنـوخـی کـمـگـدـگرنـدـست و پیویستیـان
بـ یونی کـما پـتی و نوخـیـیـکی سیاسی نامـنـد بـ ئـویـ لـ جـگای

نځوان و بڼاوی نوځنځرایې تی نځوانځو ځو کم بکا . نځم پڼی دځوترت دیکتاتڼری چینځک واتځ دیکتاتڼری تی پڼلیتاریا . نځم ناوځرځکی شځکی سیاسی و کځم لایځ تی کځ چینی کرځکار تیایدا دامودځزگا کانی نوځنځرایې تی ناځاستځوځی پځشوو هځځوځوځنځوځ و ئیدارځی استځو و ځو بځوځوځی استځوځ دادځم زرځنځ .

لځ شځشی نځکتځ بځردا کځنگرځی شورا کانی کځ زځرایې تی بځلشځفیځکان بوون گواستځوځی دځسځاتی بځ شورای کرځکاران و سځربازان و جوتیاران پځسځندکرد . سځرځتا حزبی بځلشځفیک و باځی چځپی سځشیل شځشگځځکان حکومتیان پځک هځنا و دواتر کځنگرځی شورا کانی نځم نوځنځرانځی بځسځسمی ناسی . بځم دواي نځم کارۍ شورا کانی وځک دځسځاتی باځا تځواو بوو و حکومتۍ تی بځلشځفیځکان بوو دځسځاتی باځا و شورا کانی بوځ جځرځک لځ پځرلځمان کځ تځنیا جیاوازیان لځوځدا بوو کځ لځ خوارځوځش وځک نځرگانی لځکای هځبون . ئیتر سیستمۍ شورایی بوو بځ هځمان سیستمۍ هځبځزاردنی نوځنځران و نځم نوځنځرانځش لځ سیستمۍ دځسځاتداری حزیدا جځگځوځگځیان دیاری دځکرا و لځژځر فځرمانۍ حزیدا بوون و نځک لځ ژځر فځرمانۍ نځو کځسانۍ هځیان بځزاردبون . بځم پځی نوځنځرانۍ شورا و شورا کانی دځبونځ دځزگا یځکی شځرعیځتپځدانی دځسځاتدارۍ تی حزب و حزبیش بځپځی نځوځی ځی نوځنځری چینځک یځ دځیتوانی نځم جځگای نځم نوځنځرانځ لځ دځسځاتدا دیاری بکا نځک نوځنځرانۍ شورا جځگځی حزب لځ دځسځاتدا دیاری بکځن . حزب وځک جځگرځوځی شورا و چینځک ځی بځیاری لځسځر هځموو شځک دځدا بځپځی نځو شځرعیځتۍ کځ تیځری “دیکتاتڼری حزب هځمان دیکتاتڼری پڼلیتاریا یځ” پځی دا بوو .

بځم نځم نځا وځگځ لځ شځشی چینځک وځ بځرځو دځسځاتی تاک وځوانۍ حزبیځک ، لځ پځسځیځکدا جځبځجځکرا و کارځکی یځکسځر و کتوپځ نځبوو . گځځان لځوځی شورای چځکداری کرځکاری و سځربازی و جوتیاری هځبوو و وځ کځمیتځکانۍ کارگځ و مانگرتنی کرځکاران و فراکسیځنی ناو حزب و ناوځزایې تی سځندیکا کرځکاریځکان بځدځی نځم تیځریځی کورتکردنځوځی دځسځات لځدځستی نوځبځیځکی حزیدا بځ پځسځیځکی ملمانۍ سیاسی و فکری و سځرکوتی نازادیځکاندا تځپځی . لځرځدا چځند نمونځ لځم ملمانځ و کځشمځکځش لځ سځفیځت و ناو حزبی بځلشځفیدا دځنځنځو . سځرځتا وځا لځکسبځرگ لځ سځی ۱۹۱۸ یشدا وځم نځم تځری جځنشینیځی حزب و دیکتاتڼری حزب لځ جځگای دیکتاتڼری پڼلیتاریادا و پځیوځندی سځشیلیم بځ نازادیځ سیاسیځکان وځ بځم شځوځی دځداتځو لځ وتاری شځشی وځیادا دځځځځځځ (پځرځگرافۍ ۱،۲ و ۳ نځخر) 2

[illegible][illegible][illegible]

ئەلىكساندرا كەللەنتاى لەساھى ۱۹۲۱ دا لە گروپى " ئەپەزسىيەنى كركارى" ناو حزبى بەلشەفى لە وتارى " دەربارى بىر كراسى و خود-چالاكى (Self-activity) جەماوۋرى" دا دىيىپ: "ئەمە ئازادى نادىن بە چالاكى چىنايەتى، ئەمە لە خەندە ترسىن، ئەمە وازمان ھەناو-لەپشت بەستن بە جەماوۋر: ھەربىيە ئەمە بىر كراسىمان لەگەڭدايە." ئەنانەت دەۋرى شوراكان و ھەبزاردنى شورائىش نامەندە و لە جەگايدا دەست نىشانكردنى پەست لەلايەن حزبەۋە جەگەي دەگرەتەۋە و لەرەدا كەللەنتاى ھاۋار دەكا " دەستنىشانكردن تەنبا ۋەكى كارەكى دەگمەن

یگ پدراو. بام دوا ییان نم ئاشکرا بو وک یاسایک. دستنیشان کردن کار کتاری بیر کراسی، و ئستا گشتی کراو، یاسای کراو و باش - یکخراو ک ژان ددرد ک و. " 3* تر تسکیش ل کتبی " ششی خیانه تل کراو " نم واقعی تی ک ل ن و شورا کان و ل نیو حزبشدا چینی کر کار و حزب و فراکسیه ن کر کاری و جوتیار یکان س رکوت کران و ق د غ کران باس د کا و د ؛ " حزب ل س ر تادا د یویست ک نازادی مللانی سیاسی ل چوارچیوی شوراکاندا بپار ز. بام ششی ناوخ ل دان کی کوشندی دا ل م ویست، حزب ئ پ زسیه ن کان، یک بدوای ئوی تردا ق د غ کران، و س رکرد کانی بلش فی نم کاران ی دژی ئایدیای دیموکراسی شورایی بو و وک پویستی کی کاتی ب ب رگری د بینیه و، نک ب یار کی م بدئی. دواتر کات اپ یینی کروتشتات بوو ک ژمار ی کی تاد یک باشی بلش فیه کانی ل گ بوو، ک نگری د ی می حزب ب یاری ه و شان و ی فراکسیه نی دا. تیوری کی تریش ل پا " تیوری س شالیزم ل ت نیا و لات کدا " دا یژرا، تیوری کی تر ب قازانجی بیر کراسی، ئوی ک میتی ناو ندی ه موو شت ک ب بلش فیه کان ، بام حزب هیچ نی. " 4*

نم س نمونانی ئزا و ک ل نتای و تر تسکی ل شاهید کانی م دیلی سیاسی د و تی بلش فی نیشانمان ددا ک چن دیکتاتری تی حزبی ناک ک ب و ت و انینانی مارکس و ئ نگلس ، ک لینن خی ل کتبی " د و و ت و ش ش " دا ل س ر د و تی کر کاری ه ناوی تی. ل و دا ئینگلس د " ی ک م ه نگاو ک د و و ت ب استی وک نو ن رایی تی ه موو ک م گ د س تی ب د بات ، وات د س تب س ردا گرتنی نام از کانی ب ره مه نان ب ناوی ک م گ و، ل ه مان کاتدا دوا یین ه نگاوی است و خی ئ و وک د و و ت. " 5 د و و تی بلش فی دوا ی گ یینی مو کای تی س رما ی داران و خا و ن ز و ی گ ور کان ب مو کی د و و ت ب پ چ و ان و ل ل س ر ج م بوار کانی سیاسی ، ئابوری و ف ره نگیدا یی تایب تی د و و تی حزبی زیادکرد. ل کاتی د س ماتدا نم ل ب ر د م حزب داین ل گ ش کردو ترین ئاستی خیدا ، ئویش گ یینی حزب ب د زگای د و و ت. بام چ د و و ت ک؟ ئایا د و و ت ک ک ت نیا ب ش کی چینی کر کار ب ناوی ه موو چین ک و و حوکم د کا؟ ب گومان ن خ ر. چونک فلس فی ک م نیست کان ل د س مات ی سیاسی وک مانیفیستی ک م نیست د رید ب بریتی ل " گرتنی د س مات ی سیاسی ل لاین چینی کر کار و. " 6

ل ر دای ک حزب د ب یگا بکات و ک ل م خ بات سیاسی دا دژی بورژوازی ه موو چینی کر کار و ب ه موو حزب کانی و ب ش داری بک و د س مات ب د س ت و ب گرن. بلش فیه کان ل پش ئ کت ب ر نم

دروشمیان بهرزکرد و ک " هـموو دسـات به شوراگان"، بهام
تیرری دیکتاتری حزبی له جگای دیکتاتری پرلیتاریا خودی ئـم
دروشمی پـشـلـکرد. له کـنگـری یـکـمـی شورکاندا دـبینـی کـ له
ژمارری دـنگـکاندا ؛ سـشـیال شـگـگـکان زـرینـن ، مـنـشـفیـکان
دوای ئـوان دـن و بهـلـشـفیـکان کـمـینـن. به کاریگـری شـپـلی شـش
و چونـ سـری وشیاری و چالاکـی شـگـگـانـی کرـکاران و جوتیاران دژی
حکومـتی بورژوازی کرنسکی، له کـنگـری دوـمـی شوراگاندا دـنگـی
بهـلـشـفیـکان دـبـتـ زـرینـ (۳۹۹ له کـی ۶۴۹) * 7

بهام ساک دوای دیکتاتریـتی حزبی له کـنگـری شوراگاندا له
کـتـایی ۱۹۱۸ یـژـی دـنگـی نوـنـرانی بهـلـشـفی دـبـتـ زـرـبی ها
له بهـرنـوی پرـسـی یـکـلابونـوی دـسـاتـی ها بهـپـی دیکتاتریـتی
حزبی هـرچی حزب و یـکـخراوی تر کـ له شوراگاندا بوون له گـگـپانی
سیاسی کرد دـرـو. بهـم پـیـ شوراگانیش بونـ پاشکـی حزب له جیاتـی
ئـوی حزب لهـگـگـ شوراگان و کـمـیتـ کرـکاریـکان و سـندیکا و حزبـ
کرـکاریـکانی تردا نمونـ و مـدـلـکی سیاسی نو له کـمـگـی سیاسی
و مـدـنی دروست بکا، حزب بو قـاـبـک کـ هـموو چالاکـی کی سیاسی
چینـکـی تـدا بهـرتـسـک کرایـو. ئـمـش نیشانی جیا بونـوی حزبی
بهـلـشـفی له چینی کرـکار و شـشـشی کرـکاران دروستکرد.

لینین و بهـلـشـفیـکان نـک بهـهـزی حزبی بهـکو به هی له ئارادابونی
بزوتنـوی یـکی شـگـگـانـی چینی کرـکار کـ سـ شـشـشی دژی قـیسـریـت
و بورژوازی ووسیا کرد توانیان دـسـات بگرن. کـمـیتـ کرـکاریـکانی
کارگـگـ و شورای جوتیاران و سـربازان دـوـتی بورژوازیان ئیفلیج
کرد ، ئـمانـ ئـو بهـگانـ بوون کـ لای لینین جـگـای جـختـکردنـوـبون
به ئـوی بیسـلـمـنـ کـ بهـلـشـفیـکان دـتـوانـ سـرکـوتـوبن و له
دـسـاتـدا بـمـنـو. 8 بهام له پاش شـشـشی حزب له جیاتـی
بهـزـکردنی ئـم ئـرگانان کـوتـ جـگـرتنـوی ئـم ئـرگانان به
کـسانی حزب کـ له سـرـو دـیاری دـکران و مـکتـبی سیاسی حزب بو
هـمـکارری دـوـتی سـقـیت.

لینین خـی شاهیدی ئـم دـخـی کـ باسی سـرهـدانی بیرکراتیزم و
دیاردـیک له ۱۹۱۹ و دـکا و دواتر ۱۹۲۱ دـدـ بیرکراتیزم
"بهـشـو یـکی شـنتـر و ترسناکتر دـردـکـو". "دـزگـای مـرکـزی
دـوـتی ئـم له ماوی ۳ سا و نیوی ابرودا چوـتـ قـناغـکی
واو کـ ئـتر شـو ی چـقـینـکی زیانـبخـشـی 'بیرکراتی' بهـخـو
گرتو". "به خـباتـی سـرکـوتـوانـ دژی بیرکراتیزم و و به سـرکـوتـن
به سـر ئـو چـقـینـ زیانـبخـشـداد به هـزی نو له خوار و بهـنـن."
9 بهام "ئـم بهـهیچ شیوـیک و بهـهیچ شیوـیک له هـنانـ پـشی

سیستما تیک و پښتو ټولنیزه کلتور خوارولو په سرچونو کارناکون. "10*
ټول دنده بنډمایي کی ترې ثابوری ئم دیاردی دنده" ل وټی
ټول دا بریتیا ل 'پژړو بڼه او بهرهمه نړانی بچوک، هژاری، به
فرهمنگی، نه خوښندواری، نه بونی ټولگه ل نهوان کشتوکا و
پیشسازی و نه بونی پوښندی نهوان ئم دوانه و کاریگه ریان
له سرریکتر. "بڼام ټینکاری له و د کا که بیرکراتی له ناو دزگای
سربازی و دادواری و ټولانی تردا ه به، هرچند له و دزگایان دا
هه ن که ئیداری سوپا دکن! 11*

له ناستی حزبیشدا باسی ئم بیرکراتیزم به شوو یی کی استوخ
ناکر له لای لینین و، به کو ټولیا ټامانه به دیاردانه د دا که
خی نیشانی ئم بیرکراتیزم ی و دنده "له نیوان حزب و دزگایان
سه فی تدا شیواز کی نات ندروست هات ټولار... هوو شته کی
وزار ټولکان د برته مکتبی سیاسی. پیوسته ووزار ټولکان به رپرسی
کاری خیان بن و وان به که یی که م بچت به ووزار ټولکان و دواتر به
مکتبی سیاسی. د به ټول تریته شورای ووزار ټولکانی وټات
بیرته سر. "12*

که وات بیرکراتیت به هی ټولیا شیوی بهرهمه نانی بچوک و نی
به کو به پی ئم قسانه سر و لیکن، له وکاته دا که سرمای داری
د وټی، وات بهرهمه نانی پیشسازی گور، د به ته سیاسی حزب
ئم دیاردی بیرکراتیت له ووتی گشه کردنیدای چ له ناو حزب و چ
له و و تدا.

ئم م دیله دیکتاتری حزبی که خی سرچاوی بیرکراتیزم زرزو
ناکه کی له گډه و قسانه لینیندا پیدا د کا که له کته بی "د وټت
و شته ش" دا له ٦ خا دا دیوت "شوراگان نمونه یی کی نو له د وټت
که دزگای که نی د وټت تکه د شکه نن و دزگای کی نو له دوور له
بیرکراتی دروست دکن. " * 13

تر تسکی دواي د رکردنی له دنده لایکن ستالین و له باسی ئم
پرسه ی دا به اشکاوانه دنده "قه دغه کردنی حزب سیاسی کانی
ټول په زسیان گیشه به قه دغه کردنی چالاکی فراکسیه نی. قه دغه
فراکسیه نی گیشه به قه دغه کردنی به چونی نا ازی به ا به ریک که
هه ټول نا کا. دنده لای پالیسی و به قیبه حزب بو هی پاراستنی
دزگای ئیداری و ئم له تا سرکوت و گنده پی کی ته واو برد. " 14*

ئم م دله دیکتاتریه تی حزبی به لشفی له ژبانی سیاسی د وټت و
که مده گی ووسیادا پرسه یی کی له پشه لکردنی نازادیه سیاسی کان
دروستکرد که نه بورژوازی به کو ناو چینی کرکار و حزبی به لشفی
کرکارانیشی گرت و. شوراگانیش که بنده مای دنده لای گیشه
به لشفی کان بو له که تایی ئم پرسه یی دا وک تر تسکی دنده:

شوراكان جڳاي خان چڻڪرد بڻ دامودڙگاڻيڪي بيرڪراتي سڙربڻڻڻ
لڻ جڳماوڙر. " 15*

حزب ڪڻ دڻبواڻي لڻيگڻي گرتنڻ دڻستي دڻسڻاڻي سياسيڻو جڳ لڻ
تڻڪشڪانڻي بڻرگري سڻربازي بورژوازي ئڻرڪي تري سياسي نڻبواڻي.
بڻوپڻيڻي ئڻنگلس دڻيوت " ڪا تڻڪ بڻشي سڻرڪي ئڻرڪڻڪاڻي دڻوڻت
دڻبڻ بڻحسابڪردن و چاودڻري لڻلاڻن ڪريڪاران خانڻو، لڻڪا تڻدا
دڻوڻت ئيتر "دڻوڻتي سياسي" نامڻڻ، لڻوڪا تڻو " ئڻرڪڻ گشتيڻڪان
لڻ ئڻرڪي سياسيڻو دڻگڻڻن بڻ تڻها ئڻرڪي بڻيوڻبرڻي وڻت. " *

16

ئڻم پڻسڻيڪي شڻڻگڻڻانڻي بڻ زگاربن لڻ دڻست دڻوڻتي
بيرڪراتي. واتڻ يڪخستني چيني ڪرڪار و ڪڻمڻگڻ بڻ گڻيني
بڻماڪاڻي بڻوڻبرڻ لڻ دڻوڻتي سڻرمايڻداري بڻ فڻرمي بيرڪراتي
و سڻربازيڻڪڻيڻو بڻ فڻرمي خانڻيوڻبرڻي ئيداري بڻبڻشداري هڻموو
هاوڻاتيان. واتڻ هڻوڻشانڻوڻي هڻموو دڻزگاڻي بيرڪراتي ڪڻمينڻ و
هڻوڻشانڻوڻي موڻڪاڻي تي تايڻتي سڻرمايڻداران و دڻزگاڻيڪي
سڻرڪوت ڪڻ ئڻم موڻڪاڻي تي دڻپارڻز و گشتي ڪردنڻوڻي هڻيڪاڻي
بڻرهڻمهڻنان و گواستندڻو. ئڻم واتڻ هڻوڻشانڻوڻي حزبيش لڻنڻو
ئڻو دڻزگا ئيداريانڻدا ڪڻ ئيتر مڻرڪي سياسيان پڻوڻني و هڻموو
هاوڻاتيان بڻبڻ جياوازي تيايدا بڻشدارن وڻڪ تڻڪي ڪڻمڻاڻي تي بڻ
دابينڪردني پڻداويستي لڻڪاڻي و سڻراسڻريڪان.

بڻلام بڻپڻچڻوانڻو وڻڪ دڻبينڻ لڻ دڻوڻتي سڻڻڻي تڻدا "دڻوڻتي
سياسي" تڻخ دڻبڻتڻو وڻڪ بڻشڪ لڻ مڻديلي سڻشاليزمي دڻوڻتي و
"دڻوڻتي ناسياسي" لڻهيچ شوڻڻڪي سڻڻڻي تڻدا دڻرناڪڻو چوڻڪڻ حزب
جڳاي هڻموو ئڻرگانڻ ئيداريڪاڻي چينڻڪي گرتڻو و ڪردني بڻ
ئڻرگاني حزبي و ڪرانڻ پاشڪي حزب.

ئڻم چڻڪردنڻوڻي دڻسڻاڻي لڻدڻست يڪ حزب و يڪ اڻبڻري و دواتر
يڪ ڪڻسدا مڻدڻلاڪي سياسي سڻشاليزمي دڻوڻتي دروستڪرد ڪڻ گونجاو
بوو لڻگڻ مڻديلي ئابوري سڻرمايڻداري دڻوڻتيديا. دواتر ئڻم
دڻينڻ سڻر ئڻم مڻدڻلا ئابوري بڻام گرتڻ سڻر تا باسڪ لڻ دڻوري
ئڻم مڻديلا سياسيڻي حزب لڻ دڻسڻاڻي تڻدا بڪڻين ڪڻ چڻ بو هڻي
چڻني تي گڻڻاڻي حزبي بڻلشافي لڻ حزبي ڪرڪاران و شڻشي
سڻشاليزميڻو بڻرڻو حزبڪي بيرڪراتي و بڻيوڻبڻري سڻرمايڻداري
دڻوڻتي.

سڻرچاوڻڪان:

1* لينڻ ، نڻخشي چڻپڻوي مناڻا لڻ ڪڻمڻيزمدا

<https://www.marxists.org/arabic/archive/lenin/1920-lwc/05.htm>
*2 زائلا لکسمبرگ ، شیشی و سیا ، بشی شش، ککشانی
دیکتاتورشی، ۱۹۱۸

<https://www.marxists.org/archive/luxemburg/1918/russian-revolution/ch06.htm>

*3 ئللکساندرا کللنتای، سبارت ب بیرکراسی و خودچالاک
جماور، ۱۹۲۱

The Workers Opposition, Alexandra Kollontai 1921, On
Bureaucracy & Self-activity of The Masses

<https://marxists.catbull.com/archive/kollonta/1921/workers-opposition/ch03.htm>

*4 ترسکی، کتببی “شیشی خیال تلکراو
<https://www.marxists.org/arabic/archive/trotsky/1936-rb/ch05.htm>

*5 دولت و انقلاب ، فارسی ل ۵۲۲، هبژاردی نوینانی لینن.
6*

<https://www.marxists.org/archive/marx/works/1848/communist-manifesto/ch02.htm>

*7 ل ۶، ئی هچ کار، شیشی وسی، ل لینن و تا ستالین ب
ئینگلیزی

*8 لینن، ۲۷۸ ، ئایا بلشیفیکان دتوانن دسلا تیان بپارزن؟
برگی ۷ هبژاردی لینن ، چاپی دارالتقدم، ماسک.

*9 لینن، درباری باجی کلوپل ، ل ۸۰۹، فارسی، منتخب اثار.

*10 لینن، درباری باجی کلوپل ، ل ۸۰۹، فارسی، منتخب اثار.

*11 لینن، اپرتی سیاسی ب کنگری ۱۱ی حزب، ل ۸۵۰، فارسی، منتخب
اثار.

*12 لینن درباری دور و ئرکی سندیکان ل سیاسی تی ئابوری
نودا، ل ۸۲۸، فارسی، منتخب اثار.

*13 ۲۷۷، ئایا بلشیفیکان دتوانن دسلا تیان بپارزن؟ ، برگی ۷
هبژاردی لینن ، چاپی دارالتقدم، ماسک.

*14 ئارنست ماندل، درباری خیکستنی چینی کرکار لگگ حزبی
پشنگ

<https://www.marxists.org/farsi/archive/mandel/works/1990/khod-sazmandehi-hezb.htm>

*15 همان سچا و.

*16 ل ۱۲۶، لینن، دوت و شش، برگی ۷ هبژاردی لینن ،
چاپی دارالتقدم، ماسک. بزمانی عربی.